# Wijzigingen in de plaatselijke regeling

Oktober 2024

## 1. Toelichting

Met het aanpassen van het aantal wijken van vijf naar vier dient de plaatselijke regeling aangepast te worden. Denk hierbij aan bepalingen waarin het aantal wijk en wordt genoemd, of waarin aantallen ambtsdragers voor gremia worden geregeld.
Bij deze exercitie is ook gekeken naar de andere artikelen.
Hieronder volgt een overzicht van de wijzigingen die het moderamen voorstelt.

*Artikel 1.1*
De algemene kerkenraad heeft uitgesproken ook bij een vermindering van het aantal wijken van vijf naar vier vast te willen houden aan het aantal van drie afgevaardigden per wijk.

Daarbij is door het moderamen ook het volgende overwogen. Het is gewenst dat de voorzitters van het college van kerkrentmeesters en van het college van diakenen *altijd* deel uitmaken van de algemene kerkenraad (op dit moment moet dat een lid van het DB van deze financiële colleges zijn). De wijkkerkenraden hebben vrijheid om hun afvaardiging zelf samen te stellen. Een WK is bijvoorbeeld niet verplicht om de voorzitter van het CvD af te vaardigen naar de AK. Wanneer de WK dat niet doet, treedt de bepaling in werking dat de voorzitter van het CvD *qualitate qua* toch deel gaat uitmaken van de AK. Door deze keuze zijn de leden 1 en 2 opnieuw geformuleerd en vereenvoudigd worden en kan lid 5 vervallen.

*Artikel 1.3*
Naast het belang dat de stem van iedere wijkkerkenraad in het moderamen gehoord wordt is er ook het belang dat personen met gewenste competenties van het moderamen deel uitmaken. Door bij het tweede aandachtsstreepje de woorden “bij voorkeur” toe te voegen ontstaat de ruimte om desgewenst een belangenafweging te maken.

*Artikel 2.10*
Bij het eerste aandachtsstreepje zijn twee punten toegevoegd: de vormgeving van de liturgie en de vaststelling van het dienstrooster. Hiermee wordt de bestaande praktijk vastgelegd. In onze gemeente met vier wijken, drie liturgieën en kerkenraden die over alle diensten rouleren is een andere optie ook niet mogelijk.

*Artikel 2.11*
Gelet op de verantwoordelijkheid van de wijkkerkenraden voor de vormgeving van de liturgie in de erediensten is het van belang dat de algemene kerkenraad bij wijzigingsvoorstellen die verder gaan dan kleine aanpassingen of correcties de mening van de wijkkerkenraden vraagt. De plicht hiertoe wordt nu vastgelegd.
Het consulteren van de wijkkerkenraden ligt ook voor de hand bij belangrijke keuzes, bijvoorbeeld op beleidsmatig vlak, waarvoor volgens de kerkorde de gemeente geraadpleegd moet worden. Dat gebeurt in de praktijk ook en we leggen het hierbij vast.
Bij vermogensrechtelijke zaken ligt kerkordelijk het primaat bij de algemene kerkenraad, daarom geldt hiervoor een uitzondering.

*Artikel 2.15*
Was voorheen artikel 3.

*Artikel 3*
Gezien de eenheid in beleid stellen we voor om de afspraken m.b.t. Doop, Avondmaal, tucht en huwelijk op te nemen in de plaatselijke regeling. Hoewel dit expliciet bevoegdheden van de wijk zijn, raken ze de identiteit van de gemeente en is het goed deze *in gezamenlijkheid* vast te leggen. De teksten van deze artikelen komt overeen met teksten hierover in de concept-wijkregeling.

*De financiële colleges*
Voordat de wijzigingsvoorstellen m.b.t. de financiële colleges worden besproken, eerst het volgende. Tot de grote kerkordewijziging in 2018 was iedere gemeente met wijkgemeenten **verplicht** om een wijkraad te hebben: 'In een gemeente met wijkgemeenten vormen de kerkrentmeesters die lid zijn van een wijkkerkenraad tezamen met de andere kerkrentmeesters die benoemd zijn door de wijkkerkenraad, de wijkraad van kerkrentmeesters' (oude ord. 11-4-2, voor diakenen zie oude ord. 4-2-4) Daarna is die verplichting vervallen. Nú zegt de kerkorde in ord. 11-3-3: 'In een gemeente met wijkgemeenten **kan** gekozen worden voor de vorming van wijkraden van kerkrentmeesters. In dat geval vormen de kerkrentmeesters die lid zijn van een wijkkerkenraad tezamen met de andere kerkrentmeesters die benoemd zijn door de wijkkerkenraad, de wijkraad van kerkrentmeesters.' (voor diakenen/diaconale rentmeesters zie nieuwe ord. 11-3-4). Voor de diakenen resp. golden en gelden dus overeenkomstige bepalingen.
Een wijkraad van kerkrentmeesters heeft – zo is overwogen in 2018 – alleen zin als deze ook een beheerstaak heeft, bijvoorbeeld een eigen kerk- of wijkgebouw. Of in het geval van de diaconie: als een wijkraad zelfstandige bevoegdheden heeft om een substantieel deel van de centrale begroting te besteden in de wijkgemeente. In onze gemeente zijn beide niet het geval. Wijkraden hebben daarmee geen functie in onze gemeente. Daarom wordt in de conceptwijkregeling voorgesteld om de wijkraad van kerkrentmeesters resp. diakenen formeel af te schaffen.
Dat heeft één consequentie: de lidmaat-kerkrentmeester wordt niet meer benoemd door de wijkkerkenraad (want hij hoort niet meer bij de wijkraad van kerkrentmeesters), maar door de algemene kerkenraad (want hij hoort bij het centrale CvK).

Een tweede wijziging in 2018 betreft de mogelijkheid om in een gemeente *diaconale rentmeesters* te benoemen. Kort gezegd: zoals een lidmaat-kerkrentmeester niet in het ambt staat maar wel deel uitmaakt van het CvK, zo staat de diaconale rentmeester niet in het ambt maar maakt wel deel uit van het CvD. We stellen voor om de diaconale rentmeester ook mogelijk te maken in onze gemeente.

*Artikel 4.1.1*
De gewenste omvang en samenstelling van het college van kerkrentmeesters is afgestemd met dit college. Er is gekozen voor een minimumbepaling: mochten er meer ouderlingen-kerkrentmeesters nodig zijn dan twee per wijk, dan is dat eenvoudig te realiseren, zonder de plaatselijke regeling te hoeven aanpassen.
Kerkrentmeesters die geen ouderling zijn (in onze gemeente lidmaat-kerkrentmeesters genoemd) worden tot nu toe benoemd door de wijkkerkenraden. In gemeenten die geen wijkraden van kerkrentmeesters hebben worden deze dus benoemd door de algemene kerkenraad.
Het aantal lidmaat-kerkrentmeesters wordt niet vastgelegd, om zo in de praktijk naar behoefte te kunnen handelen. Wel is expliciet vastgelegd dat zij belijdend lid dienen te zijn (de kerkorde eist dat niet, maar in onze gemeente willen we dit wel. Vandaar dat wij hen *lidmaat*-kerkrentmeesters noemen).

*Artikel 4.1.2*
De secretaris en de penningmeester van het college van kerkrentmeesters hoeven kerkordelijk geen ambtsdrager te zijn. Wanneer binnen het college van kerkrentmeesters niet in deze taken kan worden voorzien biedt de algemene mogelijkheid voor de algemene kerkenraad om lidmaat-kerkrentmeesters te benoemen uitkomst. Lid 4 kan daarom vervallen.

*Artikel 4.2.1*
De gewenste omvang en samenstelling van het college van diakenen is afgestemd met dit college. Ook hier wordt nu gekozen voor een 'ten minste'-bepaling voor het aantal diakenen per wijk.
De mogelijkheid om diaconale rentmeesters te benoemen is opgenomen om – mocht de behoefte zich voordoen – hierin te kunnen voorzien. Ook de diaconale wijkraden worden – dat is althans het voorstel – afgeschaft. Dat betekent dat ook diaconale rentmeesters door de AK benoemd worden. Zij dienen belijdend lid te zijn.

*Artikel 4.2.2*
Naar analogie van de al bestaande regeling voor de voorzitter van het college van kerkrentmeesters is ook bij het college van diakenen de mogelijkheid opgenomen dat zo nodig de algemene kerkenraad hiertoe een ambtsdrager met een bepaalde opdracht benoemt.

*Artikel 6.8*
De lidmaat-kerkrentmeesters zijn nu nog verbonden aan de wijkkerkenraad. Bij hun aftreden (en herbenoeming) worden zij of hun opvolger verbonden aan de algemene kerkenraad. Dat is in de overgangsbepaling, die uiteraard vervalt op 1 januari 2028, vastgelegd.

## 2. Overzicht van de wijzigingen

| Bestaand | Nieuw |
|---|---|
| **1.1. Aantal ambtsdragers**<br>1. De algemene kerkenraad bestaat minimaal uit:<br>– vijftien ambtsdragers die aangewezen zijn door de wijkkerkenraden;<br>– de preses, de scriba en de voorzitter van de jeugdbeleidsraad, die als ambtsdragers met bepaalde opdracht zijn gekozen door de algemene kerkenraad.<br>2. Daarnaast zijn ook lid van de algemene kerkenraad:<br>– een lid van het dagelijks bestuur van het college van kerkrentmeesters (bij voorkeur de voorzitter), in geval geen enkel lid van het dagelijks bestuur is aangewezen door de wijkkerkenraden of als ambtsdrager met een bepaalde opdracht deel uitmaakt van de algemene kerkenraad;<br>– een lid van het dagelijks bestuur van het college van diakenen (bij voorkeur de voorzitter), in geval geen enkel lid van het dagelijks bestuur is aangewezen door de wijkkkerkenraad;<br>– andere ambtsdragers met bepaalde opdracht die gekozen zijn door de algemene kerkenraad. | **1.1. Aantal ambtsdragers**<br>1. De algemene kerkenraad bestaat ten minste uit:<br>– de ambtsdragers die aangewezen zijn door de wijkkerkenraden;<br>– de preses, de scriba en de voorzitter van de jeugdbeleidsraad, die als ambtsdragers met bepaalde opdracht zijn gekozen door de algemene kerkenraad.<br>2. Daarnaast zijn ook lid van de algemene kerkenraad:<br>– De voorzitters van het college van kerkrentmeesters en het college van diakenen, wanneer zij niet zijn aangewezen door de wijkkerkenraad waartoe zij behoren;<br>– andere ambtsdragers met bepaalde opdracht die gekozen zijn door de algemene kerkenraad.<br>3. *Ongewijzigd*<br>4. *Ongewijzigd*<br>5. *Vervalt*<br>6. *Ongewijzigd, wordt lid 5.* |

| | |
|---|---|
| 3. Onder de leden van de algemene kerkenraad zijn minimaal twee predikanten, twee ouderlingen, twee ouderlingen-kerkrentmeester en twee diakenen.<br>4. Bij voorkeur maken alle predikanten deel uit van de algemene kerkenraad.<br>5. Bij voorkeur worden de voorzitter van het college van kerkrentmeesters (of een ander lid van het dagelijks bestuur) en de voorzitter van het college van diakenen (of een ander lid van het dagelijks bestuur) aangewezen door de wijkkerkenraad waartoe ieder behoort.<br>6. In de eerste vergadering nadat de samenstelling van de algemene kerkenraad veranderd is, wordt, ten behoeve van het quorum, de grootte van de algemene kerkenraad vastgesteld. | |
| **1.3. Samenstelling van het moderamen**<br>Het moderamen van de algemene kerkenraad bestaat uit minimaal vijf ambtsdragers, te weten de preses, de scriba, de assessor en de overige leden, met dien verstande dat in het moderamen:<br>– alle ambten aanwezig zijn;<br>– de stem van iedere wijkkerkenraad gehoord wordt;<br>– bij voorkeur vertegenwoordiging aanwezig is van de dagelijkse besturen van respectievelijk het college van kerkrentmeesters en het college van diakenen. | **1.3. Samenstelling van het moderamen**<br>Het moderamen van de algemene kerkenraad bestaat uit minimaal vijf ambtsdragers, te weten de preses, de scriba, de assessor en de overige leden, met dien verstande dat in het moderamen:<br>– alle ambten aanwezig zijn;<br>– <u>bij voorkeur</u> de stem van iedere wijkkerkenraad gehoord wordt;<br>– bij voorkeur vertegenwoordiging aanwezig is van de dagelijkse besturen van respectievelijk het college van kerkrentmeesters en het college van diakenen. |
| **2.10. Taak en bevoegdheid van de algemene kerkenraad**<br>In overleg met de wijkkerkenraden is door de algemene kerkenraad, met inachtneming van het bepaalde in ord. 4-7-2, vastgesteld dat het de taak en de bevoegdheid van de algemene kerkenraad is, de volgende zaken te regelen:<br>– met betrekking tot de eredienst:<br>• tijd, plaats en aantal van de kerkdiensten,<br>• de vaststelling van het preekrooster, inclusief het vragen van gastpredikanten,<br>• de vaststelling van het collecterooster, | **2.10. Taak en bevoegdheid van de algemene kerkenraad**<br>In overleg met de wijkkerkenraden is door de algemene kerkenraad, met inachtneming van het bepaalde in ord. 4-7-2, vastgesteld dat het de taak en de bevoegdheid van de algemene kerkenraad is, de volgende zaken te regelen:<br>– met betrekking tot de eredienst:<br>• tijd, plaats en aantal van de kerkdiensten,<br>• <u>de vormgeving van de liturgie in de kerkdiensten,</u><br>• <u>de vaststelling van het dienstrooster, waarin staat wanneer en waar welke wijkkerkenraad dienst heeft en</u> |

| | |
|---|---|
| • de wijze waarop de kerkdiensten uitgezonden worden, via kerkradio en beelduitzendingen;<br>– de eindredactie van de kerkbode, de nieuwsbrief en de website;<br>– de zorg voor de bovenwijkse missionaire arbeid, pastorale ondersteuning en gemeenteopbouw;<br>– de zorg voor het bovenwijkse jeugdwerk;<br>– de vaststelling van het centrale beleidsplan en het jeugdbeleidsplan;<br>– het vastleggen van centrale afspraken met betrekking tot het beroepingswerk zoals verwoord in artikel 6.3 en 6.4 van deze plaatselijke regeling. | ambtelijke verantwoordelijkheid draagt,<br>• de vaststelling van het preekrooster, inclusief het vragen van gastpredikanten,<br>• de vaststelling van het collecterooster,<br>• de wijze waarop de kerkdiensten uitgezonden worden, via kerkradio en beelduitzendingen;<br>– de eindredactie van de kerkbode, de nieuwsbrief en de website;<br>– de zorg voor de bovenwijkse missionaire arbeid, pastorale ondersteuning en gemeenteopbouw;<br>– de zorg voor het bovenwijkse jeugdwerk;<br>– de vaststelling van het centrale beleidsplan en het jeugdbeleidsplan;<br>– het vastleggen van centrale afspraken met betrekking tot het beroepingswerk zoals verwoord in artikel 6.3 en 6.4 van deze plaatselijke regeling. |
| **2.11. Consultatie van de wijkkerkenraden**<br>1. Indien de algemene kerkenraad bij de behandeling van zaken die ter besluitvorming voorliggen in meerderheid uitspreekt dat over de vaststelling hiervan de wijkkerkenraden niet geconsulteerd hoeven te worden, is hij bevoegd over deze zaken direct tot besluitvorming te komen, tenzij de kerkorde voorschrijft dat de wijkkerkenraden geraadpleegd dienen te worden alvorens tot definitieve besluitvorming over te gaan.<br>2. Wanneer de algemene kerkenraad besluit dat de wijkkerkenraden gehoord dienen te worden, wordt het voorgenomen besluit binnen één week toegezonden aan de wijkkerkenraden. Deze krijgen de gelegenheid om hun reactie toe te zenden aan de algemene kerkenraad. De algemene kerkenraad stelt de termijn vast waarbinnen deze reactie verwacht wordt. Waar mogelijk duurt deze termijn zes weken, maar niet korter dan zes weken. De algemene kerkenraad zal niet eerder dan na deze termijn en met kennisneming van de ontvangen reacties tot definitieve besluitvorming komen. | **2.11. Consultatie van de wijkkerkenraden**<br>1. *Ongewijzigd*<br>2. De algemene kerkenraad besluit alvorens tot definitieve besluitvorming over te gaan in ieder geval de wijkkerkenraden te raadplegen bij voorgenomen besluiten betreffende:<br>- de vormgeving van de liturgie van de kerkdiensten, behoudens wanneer het besluiten in situaties van ondergeschikt belang betreft;<br>- onderwerpen waarover op grond van ord. 4-8-9 van de kerkorde beraad in de gemeente dient plaats te vinden, danwel de leden van de gemeente in de gelegenheid dienen te worden gesteld om hun mening kenbaar te maken, dit met uitzondering van zaken van vermogensrechtelijke aard.<br>3. *Lid 2 wordt lid 3, verder ongewijzigd.* |

| | |
|---|---|
| **Nu niet aanwezig, dus volledig nieuw** | **§ 3. Eredienst**<br>**3.1. Heilige Doop**<br>Bij de bediening van de Heilige Doop aan kinderen kunnen belijdende leden en doopleden de doopvragen beantwoorden.<br>De wijkkerkenraad houdt opzicht, dat de doop in het midden der gemeente heilig wordt gehouden en door de ouders voor hun kinderen wordt begeerd.<br><br>**3.2. Heilig Avondmaal**<br>Tot het Heilig Avondmaal worden belijdende leden toegelaten. Gasten kunnen door de kerkenraad eveneens toegelaten worden.<br>Leden van de wijkgemeente kunnen zich voorafgaande aan de viering van het Heilig Avondmaal met betrekking tot *censura morum* melden bij hun blokouderling of de wijkpredikant.<br><br>**3.3. Kerkelijke tucht**<br>Indien het college van predikant en ouderlingen, vanwege de wijkkerkenraad, zich genoodzaakt ziet een van de middelen van kerkelijke tucht op een lidmaat uit zijn wijkgemeente toe te passen, geeft hij daarvan terstond kennis aan de algemene kerkenraad.<br><br>**3.4. Huwelijk**<br>Kerkelijke bevestiging en inzegening van een huwelijk tussen man en vrouw vindt, na toestemming door de wijkkerkenraad, plaats in een kerkdienst waarin in de regel de wijkpredikant van de bruid voorgaat indien zij lid is van de gemeente en zo niet, in de regel de wijkpredikant van de bruidegom. |
| **4.1.1. Omvang van het college van kerkrentmeesters**<br>1. Het college van kerkrentmeesters bestaat uit 15 leden, te weten uit iedere wijk twee ouderlingen-kerkrentmeester en één kerkrentmeester die geen ouderling is.<br>2. Verder bestaat het college van kerkrentmeesters uit de door de algemene kerkenraad gekozen kerkrentmeester die tevens ouderling is respectievelijk uit de door de algemene kerkenraad benoemde kerkrentmeesters die geen ouderling zijn indien en voorzover gebruik is gemaakt van de mogelijkheid genoemd in artikel 4.1.2.3 respectievelijk artikel 4.1.2.4. | **4.1.1. Omvang en samenstelling van het college van kerkrentmeesters**<br>1. <u>Het college van kerkrentmeesters bestaat uit al de kerkrentmeesters van de gemeente.</u><br>2. <u>Van iedere wijkkerkenraad maken ten minste twee ouderlingen die tevens kerkrentmeester zijn, deel uit.</u><br>3. <u>De kerkrentmeesters die geen ouderling zijn worden uit de belijdende leden van de gemeente benoemd door de algemene kerkenraad, op voordracht van het college van kerkrentmeesters. Bij voorkeur is hier sprake van een evenredige verdeling over de wijkgemeenten.</u> |

| | |
|---|---|
| **4.1.2 Verkiezing van voorzitter, secretaris en penningmeester**<br>1. De bepaling van de voordracht voor benoeming tot respectievelijk voorzitter, secretaris en penningmeester door de algemene kerkenraad geschiedt zo mogelijk in de eerste vergadering van het college nadat voor de desbetreffende functie een vacature is ontstaan.<br>2. De benoeming door de algemene kerkenraad vindt plaats in de eerstvolgende vergadering van de algemene kerkenraad na de bepaling van de voordracht.<br>3. Wanneer de voorzitter niet uit de in artikel 4.1.1.1 genoemde leden voorgedragen kan worden, verkiest de algemene kerkenraad na overleg met het college van kerkrentmeesters een ambtsdrager met bepaalde opdracht als ouderling-kerkrentmeester en benoemt deze tot voorzitter.<br>4. Wanneer de penningmeester respectievelijk de secretaris niet uit de in artikel 4.1.1.1 genoemde leden voorgedragen kan worden, benoemt de algemene kerkenraad na overleg met het college van kerkrentmeesters een kerkrentmeester die geen ouderling is en benoemt deze tot secretaris respectievelijk penningmeester. | **4.1.2 Verkiezing van voorzitter, secretaris en penningmeester**<br>1. *Ongewijzigd*<br>2. *Ongewijzigd*<br>3. Wanneer de voorzitter niet voorgedragen kan worden <u>uit de kerkrentmeesters die tevens ouderling zijn</u>, verkiest de algemene kerkenraad na overleg met het college van kerkrentmeesters een ambtsdrager met bepaalde opdracht als ouderling-kerkrentmeester en benoemt deze tot voorzitter.<br>4. *Vervalt* |
| **4.2.1 Omvang van het college van diakenen**<br>Het college van diakenen bestaat uit dertig leden, te weten uit elke wijk zes diakenen (van wie er één jeugddiaken is). | **4.2.1 Omvang en samenstelling van het college van diakenen**<br>1. <u>Het college van diakenen bestaat uit al de diakenen en diaconale rentmeesters van de gemeente.</u><br>2. <u>Van iedere wijkkerkenraad maken ten minste zes diakenen deel uit, van wie er één jeugddiaken is.</u><br>3. <u>De diaconale rentmeesters worden uit de belijdende leden van de gemeente benoemd door de algemene kerkenraad, op voordracht van het college van diakenen. Bij voorkeur is hier sprake van een evenredige verdeling over de wijkgemeenten.</u> |
| **4.2.2. Verkiezing van voorzitter, secretaris en penningmeester**<br>1. De bepaling van de voordracht voor benoeming tot respectievelijk voorzitter, | **4.2.2. Verkiezing van voorzitter, secretaris en penningmeester**<br>1. *Ongewijzigd*<br>2. *Ongewijzigd* |

| | |
|---|---|
| secretaris en penningmeester door de algemene kerkenraad geschiedt in de eerste vergadering van het college nadat voor de desbetreffende functie een vacature is ontstaan.<br>2. De benoeming door de algemene kerkenraad vindt plaats in de eerstvolgende vergadering van de algemene kerkenraad na de bepaling van de voordracht. | 3. Wanneer de voorzitter niet uit de diakenen voorgedragen kan worden, verkiest de algemene kerkenraad na overleg met het college van diakenen een ambtsdrager met bepaalde opdracht als diaken en benoemt deze tot voorzitter. |
| **6.1. Aantal wijkgemeenten.**<br>De gemeente heeft vijf wijkgemeenten. | **6.1. Aantal wijkgemeenten.**<br>De gemeente heeft vier wijkgemeenten. |
| | **6.8 Overgangsbepalingen**<br>1. Kerkrentmeesters die geen ouderling zijn blijven hun taak vervullen totdat zij aftredend zijn. Eventuele herbenoeming vindt plaats door de algemene kerkenraad.<br>2. Artikel 6.8.1 vervalt automatisch op 1 januari 2028. |